

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2003-04-10

Närvarande: f.d. regeringsrådet Karl-Ingvar Rundqvist, regeringsrådet Marianne Eliason, justitierådet Severin Blomstrand.

Enligt en lagrådsremiss den 3 april 2003 (Miljödepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i miljöbalken,
2. lag om ändring i bilskrotningslagen (1975:343).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av ämnessakkunniga Karin Berkestad.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i miljöbalken

15 kap. 5 a §

I den nya paragrafens första stycke har tagits in en bestämmelse om avfallsinnehavares ansvar. Bestämmelsen är utformad som en allmän förpliktelse riktad till alla och envar som innehar sådant som omfattas av definitionen på avfall i kapitlets 1 §. Enligt den föreslagna lydelsen åläggs den som innehar avfall att se till att avfallet tas om hand på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt. I andra stycket har förts in en erinran om att det i 6 § finns en bestämmelse om att producenter kan åläggas skyldighet att ta hand om avfall samt att det i 8, 10, 17 och 18 §§ finns bestämmelser om att avfall skall tas om

hand av kommuner eller att kommuner kan åläggas skyldighet att ta hand om avfall.

De valda formuleringarna "tas om hand" respektive "ta hand om" kan väcka frågan om dessa är avsedda att betyda något annat än motsvarande form av begreppet "hantering" i kapitlets 3 §. I sistnämnda lagrum definieras hantering av avfall såsom en verksamhet eller åtgärd som utgörs av insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall. Uttrycket "ta hand om" används för närvarande i kapitlet endast i 8 § och då med avseende på fastighetsägares och nyttjanderättshavares möjligheter att själva ta hand om hushållsavfall på ett godtagbart sätt. I de bestämmelser om skyldigheter för producenter respektive kommuner som det hänvisas till i det föreslagna andra stycket används inte det uttrycket utan i stället ord som "transporteras", "återvinns" och "bortskaffas", vilket ju allt är åtgärder som innefattas i hanteringsbegreppet enligt 3 §.

Mot bakgrund av det anförda bör enligt Lagrådets mening den föreslagna lydelsen av paragrafens båda stycken jämkas i terminologiskt hänseende så att i stället det befintliga hanteringsbegreppet kommer till användning. Detta synes kunna ske utan att den avsedda innebörden förändras.

15 kap. 7 §

Paragrafen anger i sin gällande lydelse vissa ytterligare krav som får ställas i föreskrifter om producentansvar som meddelas med stöd av bemyndiganderegleringen i 6 §. Remissförslaget innebär bl.a. att paragrafen har omformulerats genom ett tillägg i inledningen om att syftet med sådana föreskrifter som avhandlas skall vara att främja en minskad uppkomst av avfall eller ett hälso- och miljömässigt godtagbart omhändertagande av avfall. Enligt författningskommentaren ut-

gör omformuleringen ett förtydligande som gjorts för att det klart skall framgå att föreskriftsrätten är begränsad till de fall där föreskrifter behövs för nyss berörda ändamål.

Lagrådet konstaterar att paragrafens nuvarande lydelse är mera direkt anknuten till 6 § än den föreslagna lydelsen och att bemyndigandet i 6 § gäller föreskrifter om skyldigheter för producenter att se till att särskilt angivna åtgärder vidtas på ett sätt som kan krävas för en hälso- och miljömässigt godtagbar avfallshantering. Som Lagrådet ser det innefattar den föreslagna ändamålsbestämningen i vad den avser främjande av minskad uppkomst av avfall en viss utvidgning av föreskriftsrätten jämfört med nuläget. Med hänsyn till de allmänna grunderna för miljöbalkens avfallsregler synes en sådan utvidgning knappast behöva möta invändningar i sak. En belysning motivedes av innebörden av förändringen bör dock kunna vara av värde.

I den föreslagna omformuleringen av lagtexten ligger vidare att ordet "omhändertagande" har kommit till användning. De synpunkter som Lagrådet anfört under 5 a § beträffande terminologin har giltighet även här. Lagrådet föreslår således att "omhändertagande" byts ut mot "hantering".

Förslaget till lag om ändring i bilskrottningslagen

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.